

t.a.v het College
Gemeente Amsterdam
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Betreft: Stuitingsbrief Top 400 Aanpak

Amsterdam, 21 september 2022

Geacht College,

Namens onderstaande rechtspersonen, die ons in dezen bepaaldelijk gevolmachtigd hebben, sturen wij u deze stuitingsbrief over de Top400 aanpak.

- De vereniging met volledige rechtsbevoegdheid **Amnesty International, Afdeling Nederland**, statutair gevestigd te Amsterdam;
- De **Stichting Bits of Freedom**, statutair gevestigd te Amsterdam,
- **Controle Alt Delete**, gevestigd te Amsterdam,
- De vereniging met volledige rechtsbevoegdheid **Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten**, statutair gevestigd te Leiden;

die vestigingsplaats kiezen op het kantooradres van het PILP-NJCM aan de Nieuwe Achtergracht 164 te (1018WV) Amsterdam, van welk kantoor mr. J. Klaas en mr. M.B. Hendrickx deze zaak als advocaten behandelen.

Deze brief wordt verzonden aan de gemeente Amsterdam, (waaronder de onderdelen Openbare Orde en Veiligheid, Werk, Participatie en Inkomen, Onderwijs, Jeugd en Zorg en de Stadsdelen) en alle ketenpartners die betrokken zijn bij de Top400 aanpak. (GGD Amsterdam-Amstelland, de Amstellandgemeenten: Amstelveen, Aalsmeer, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn, Leger des Heils Jeugdbescherming & Jeugdreclassering, Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdbescherming Regio Amsterdam, William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering, Openbaar Ministerie, Politie, Reclassering Nederland en Reclassering Inforsa).

Top 400 aanpak

Op de Top400-lijst staan kinderen en jongeren die worden gevolgd door, onder andere, de gemeente Amsterdam, de politie, GGD en de jeugdbescherming. Er wordt een regisseur aan hen toegewezen die (onder andere) hun voortgang bespreekt binnen een kernteam van ketenpartners. Het doel van de Top400 aanpak is om te voorkomen dat deze jongeren (opnieuw) in aanraking komen met de politie rond *high impact crime*. De Top400 aanpak is gestart op 1 november 2015.

De Top400 aanpak wordt door de uitvoerders ervan gepresenteerd als een vorm van zorg, waarbij het zou gaan om het op het rechte pad houden van de kinderen en jongeren in kwestie.

De aanpak lijkt echter, volgens documenten die door onze cliënten zijn ingezien, vooral en soms zelfs enkel gericht te zijn op surveillance, repressie en veiligheid. Zo worden middelbare scholen ervan op de hoogte gebracht dat leerlingen op een lijst staat van jongeren die in aanraking zijn geweest met

de politie, en van wie de gemeente vermoed dat ze op het pad zijn om *high impact crime*-plegers te gaan worden. De school wordt verplicht verzuim van de leerling aan de Top400 regisseur te melden. Daarnaast worden straatcoaches mede ingezet om het gedrag van de kinderen en jongeren op straat en op sociale media (heimelijk) in kaart te brengen.

Voor de plaatsing op de Top400-lijst zijn criteria ontwikkeld waaraan de kinderen en jongeren moeten voldoen. Daarnaast is het zogenaamde 'ProKid+'-algoritme gebruikt om de lijst aan te vullen en 125 kinderen en jongeren op de lijst te plaatsen (hierna: de "ProKid+ groep").

Het is nadrukkelijk géén criterium voor selectie voor de Top400 dat kinderen en jongeren een strafbaar feit hebben gepleegd. Selectiecriteria zijn onder andere: het verdacht zijn geweest van een misdrijf (bijvoorbeeld een straatroof) of als verdachte zijn aangehouden; het driemaal van basisschool gewisseld zijn; en het onder toezicht zijn gesteld of geweest. In de Top400 aanpak worden ook jongere broertjes en zusjes 'meegenomen'.

Bij de ProKid+ groep zijn daarnaast voor plaatsing op de Top400-lijst ook selectiecriteria toegepast als 'slachtoffer of getuige van een misdrijf' en 'politiecontacten van medebewoners van de jongere op het laatste bekende woonadres.'

Tussen de bij de Top400-lijst betrokken organisaties, lijkt persoonlijke (waaronder medische) data te zijn gedeeld, zonder dat daartoe door de kinderen en jongeren of hun ouders toestemming is verleend.

Er zijn namens cliënten gesprekken gevoerd met jongeren, hun ouders en mensen in hun omgeving, die met de Top400 aanpak te maken hebben gehad. De mensen die gesproken zijn vertelden ons dat zij wel echt hulp nodig hadden, maar dat de Top400 aanpak in hun ogen vooral repressie en stigmatisering gebracht heeft.

Mogelijke schending recht en mensenrechten

Onze cliënten maken zich dan ook grote zorgen over de toepassing van de Top400 aanpak. Meer specifiek maken zij zich zorgen over de mogelijk discriminerende selectie van kinderen en jongeren (zowel vanuit de "reguliere" selectie als de ProKid+ groep); de toepassing van ProKid+; de (heimelijke) surveillance; het verwerven, delen en opslaan van de data; en de effecten van de aanpak op de kinderen, de jongeren en hun omgeving.

Cliënten vermoeden dat er op bovenstaande punten sprake zou kunnen zijn van schendingen van het recht en de mensenrechten (onder meer het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Algemene Verordening Gegevensbescherming), en daarmee van onrechtmatig overheidsbeleid en onrechtmatige uitvoering.

Namens bovengenoemde rechtspersonen naar Nederlands recht en vanuit de belangen die zij statutair behartigen en namens de personen wier belangen zij op grond van artikel 3:305a BW statutair behartigen, namelijk de jongeren die opgenomen zijn (geweest) op de Top400-lijst en hun ouders/omgeving, stuiten wij, teneinde te verhinderen dat hun rechten en aanspraken worden getroffen, de eventueel lopende verjaringstermijnen aangaande het onrechtmatig handelen van de gemeente Amsterdam en de ketenpartners in de Top400 met betrekking tot de totstandkoming en uitvoering van de Top400 en de toepassing van het ProKid+ algoritme.

Clënten houden zich ondubbelzinnig het recht voor om, indien nodig, de gemeente Amsterdam en de ketenpartners hierover in rechte te betrekken en eventueel geleden schade van de belanghebbenden op de gemeente Amsterdam en de ketenpartners te verhalen.

Hoogachtend,

mr. J. Klaas
advocaat PILP-NJCM

mr. M.B. Hendrickx
advocaat PILP-NJCM

